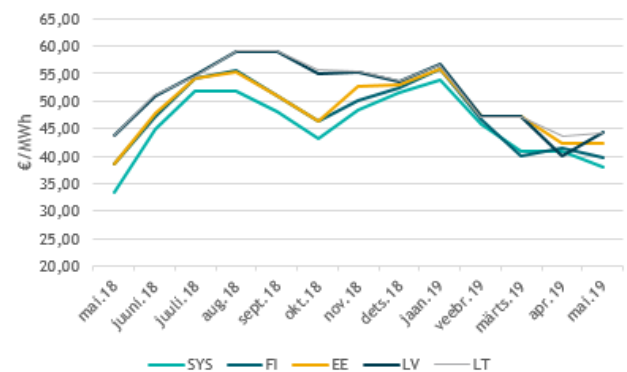

Energiaurud - 2019 Mai

27.06.2019

- Põhjamaade elektribörsi Nord Pool Eesti hinnapiirkonna keskmine hind mais oli 42,32 €/MWh; süsteemihind oli 38,07 €/MWh.
- Eesti, Läti ja Leedu hinnapiirkonna börsihind oli maikuu kõige kõrgem, Soome hind oli Eesti piirkonna hinnast 2,48 euro võrra madalam.
- Leedus gaasibörsil GET Baltic kaubeldud maagaasi hind oli Eesti hinnapiirkonnas 15,83 €/MWh, langes võrreldes aprilliga 10,31%. "Baltic Gas Spot Indexi (BGSI)" hind oli 15,84 €/MWh, langes 10,20%

Viimase 12 kuu keskmised hinnad

Mai 2019 (€/MWh)	Min tunnihind	Keskmine hind	Max tunnihind
NP Süsteem	3,1	38,07	48,95
NP Soome	0,12	39,84	199,91
NP Eesti	0,12	42,32	199,91
NP Läti	0,12	44,28	199,97
NP Leedu	0,12	44,11	199,97

Energiahinnad

Elektri börsihinnad

Elektribörs		Keskmine hind (€/MWh)		
		2019 Mai	2019 Aprill	2019 märts
Nord Pool (SYS)		38,07	40,82	40,86
EPEX* (base/ peak)	ELIX	33,16 / 32,93	25,70 / 27,20	40,58 / 44,05
	PHELIX	37,92 / 38,20	30,67 / 32,85	41,37 / 45,39
	France	37,21 / 37,87	33,50 / 34,97	46,60 / 48,74

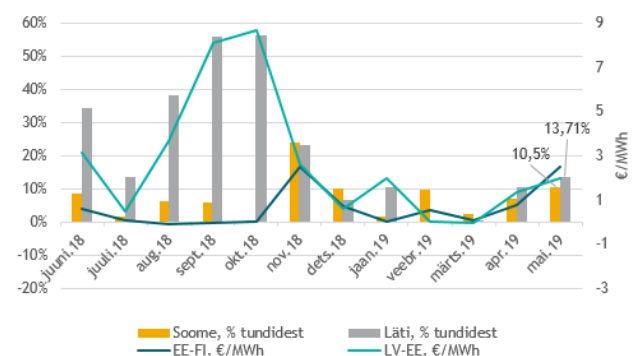
* EPEX - European Power Exchange

Põhjamaade elektribörsi Nord Pool (NP) mai hinnad tõusid kuises võrdluses kõigis hinnapiirkondades. Kõrgeim oli hind Eestis, Lätis ja Leedus. Süsteemihind langes eelmise kuuga võrreldes 1%. Hinda kujundavatest teguritest on ülevaade [Energiahindade mõjurid](#) all.

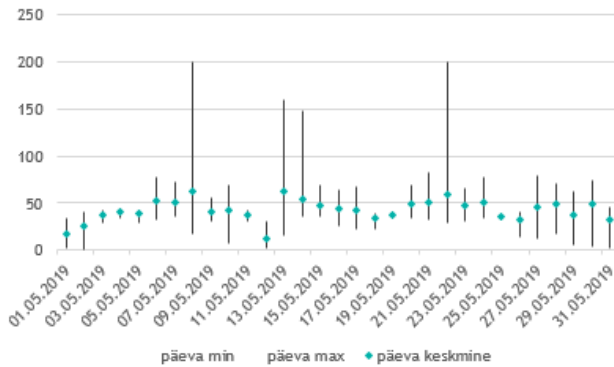
NP hinna- piirkond	Keskmine hind (€/MWh)		
	2019 mai	2019 aprill	2019 märts
Eesti	42,32	42,18	40,10
Läti	44,28	43,52	40,07
Leedu	44,11	43,52	39,99
Soome	39,84	41,44	40,01

NP päeva keskmised hinnad 2019. aasta mais.

Viimase 12 kuu NP Eesti hinnapiirkonna järgmise päeva hindade erinevus Soome ja Lätiga võrreldes

NP Eesti hinnapiirkonna hindade volatiilsus aprillis 2019.

20,97% Nord Pool Eesti hinnapiirkonna aprilli kuu järgmise päeva tunnihindadest jäid vahemikku 40-45 €/MWh, 50,54% oli hind alla 40 €/MWh ja ülejäänud tundidel oli hind üle 45 €/MWh. 21 päeval oli päevaste miinimum ja maksimumhindade erinevus üle 30 €/MWh. Maksimaalne päevane kõikumine oli 182,95€/MWh.

Maagaasi hulgituru hind

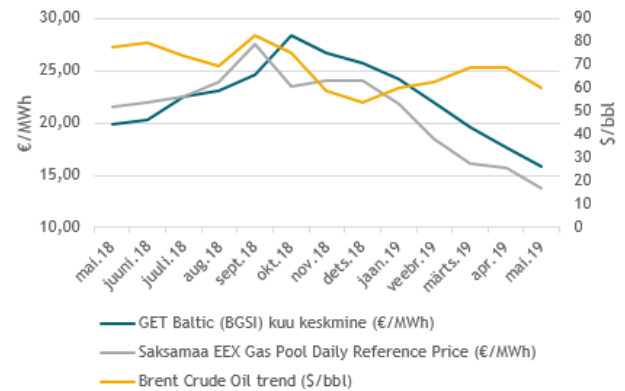
Info Balti riikide ühtse gaasituru tehingute kohta on kättesaadav GET Balticu [koduleheküljel](#).

Kuigi Eesti gaasisüsteem ei ole võrgu kaudu ühendatud Soome ega Kesk-Euroopa gaasivõrguga, toome võrdluse huvides ära ka naaberturgude hinnainfo.

Mai 2019 (€/MWh)		Keskmine hind	Kuine muutus	Min hind	Max hind
GET Baltic	BGSI*	15,84	-10,20%	15,35	16,85
	Eesti	16,50	-7,36%	15,6	16,65
	Läti	15,99	-6,16%	15,35	16,54
	Leedu	15,83	-10,31%	15,65	16,85
Soome Kaasupõrssi**		22,52	-0,66%	19,8	23,67
GASPOOL***		13,80	-11,82%	11,7	15,06

* BGSI - Baltic Gas Spot Index

** Võrdluse huvides teisendatud ülemisele kütteväärtusele: Eestis ja Leedus kasutatakse gaasi ostu-müügi lepingutes ülemist kütteväärtust, Soome gaasibörsil aga alumist kütteväärtust. Kuna alumise ja ülemise kütteväärtuse vahe on keskmiselt 10%, on hindade võrdlemiseks Kaasupõrssi hindu korrigeeritud 10% võrra. *** EGSI - European Gas Spot Index

Viimase 12 kuu keskmised maagaasi hulgituru hinnad

Elektri ja maagaasi hinna mõjurid	Mai 2019	Aprill 2019	Märts 2019
CO ₂ emissioonikvootide hind (min ... max €/t)	24,39...26,82	21,82...27,45	20,56...23,17
€/€ kurss kuu viimasel pangapäeval	1,115	1,128	1,1235
Toornafta hind (Brent) (\$/bbl) kuu lõpu seis	60,15	69,14	69,18

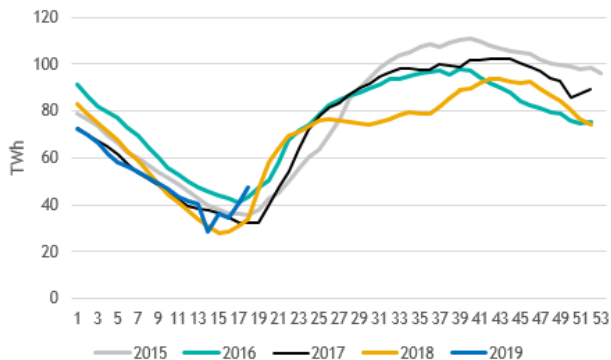
Aprillis langes toornafta hind 60,15 dollarini barrelist. CO₂ emissioonikvootide hinnad on võrreldes eelmise kuuga tõusnud ja jäid aprillis vahemikku 24,39...26,82€/t.

Energihindade mõjurid

Olulisemad energiahindade mõjurid:

- veeolud Põhjamaade hüdroreservuaarides ja Läti Daugava jões - mõju Baltikumi elektri börsihinnale;
- CO₂ emissioonikvootide hinnad - mõju elektri hulgituruhindadele läbi elektritootmiseks kasutatavate CO₂-mahukate kütuste kasutamise kulu;
- kütuste maailmaturu hinnad - mõju maagaasi hinnale, kuna paljud maagaasi lepingud ning sealhulgas ka Eesti Gaasi poolt Gazpromilt ostetava maagaasi leping seob ostuhinna maailmaturu kerge kütteõli (Gasoil 0,1%) ja raske kütteõli (FuelOil 1,0%) viimase üheksa kuu keskmise hinnaga;
- euro ja dollari kurss - kuna kütuste hinnad maailmaturul määratakse USA dollarites, mõjutab maagaasi impordihinda ka euro ja USD kurss - dollari tugevnemine muudab kütuse kallimaks.

Põhjamaade (Norra, Rootsi ja Soome) hüdroreservuaaride täituvus oli mai lõpus ca 38,9% tasemel maksimaalsest (100% 02.01.2012 121 429 GWh), eelneval neljal aastal on reservuaaride täituvus samal ajal olnud ligi 30%.

Hüdroreservuaaride täituvus Põhjamaades 2015-2019

Võimsusvood

Elektrienergia järgmise päeva kaubanduslikud vood

Mai 2019*	Võimsus- voog, tunde	Turule antud võimsus- sest kasutatud	100% turule antud võimsus- sest kasutuses, tunde	Pudelikaal ELBAS kauplemise järel, tunde
EE>FI	64/744 (44/720)	1,23% (0,87%)	0/744 (0/720)	0/744 (0/720)
FI>EE	677/744 (635/720)	51,44% (41,47%)	66/744 (52/720)	83/744 (55/720)
EE>LV	576/744 (576/720)	41,75% (36,72%)	102/744 (74/720)	187/744 (120/720)
LV>EE	113/744 (68/720)	5,70% (2,26%)	0/744 (1/720)	0/744 (1/720)

* Võrdlus eelmise kuuga

Mai 2019*	Piirang, tunde****	Pudelikaala tunnid normaalrežiimil**	Rampimise piirang, tunde***
EE>FI	20/744 (84/720)	0/744 (0/720)	0/744 (0/720)
FI>EE	0/744 (48/720)	83/744 (35/720)	
EE>LV	434/744 (664/720)	26/744 (7/720)	-
LV>EE	311/744 (225/720)	0/744 (0/720)	

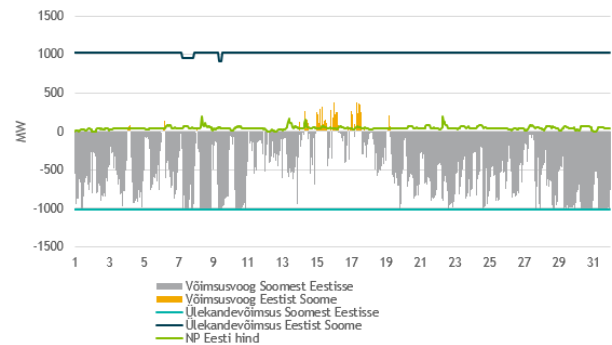
* Võrdlus eelmise kuuga

** Normaalrežiimiks antud kontekstis loetakse aega, mil elektrisüsteemis ei toimunud hooldus- või remonttöid ja puudusid ka temperatuuridest tingitud piirangud.

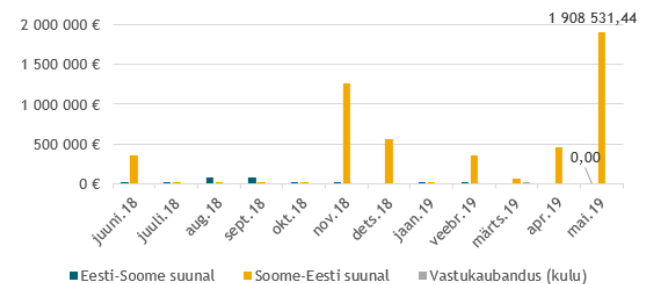
*** Alalisvooluühenduste rampimise piirang tähendab, et kõiki turutehinguid ei olnud võimalik täita, sest võimsusvoog EstLinkidel ei tohi muutuda üle 600 MW tunnis. Tegemist ei ole EstLinkidest tingitud tehnilise piiranguga, piirang on vajalik Põhjamaade sünkroonala elektrisüsteemide töökindla talitluse tagamiseks.

****Piirangu alla arvestatakse ka temperatuuridest tingitud piirangud liinidel.

Eesti-Soome

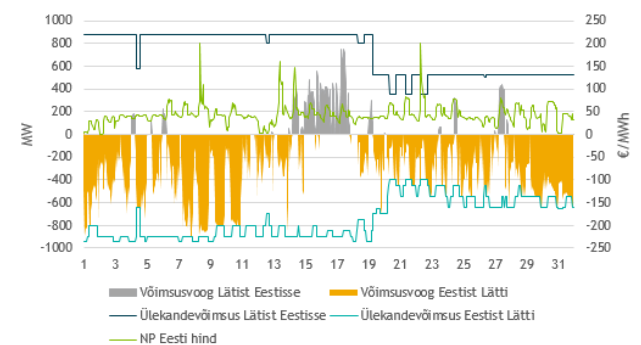

NP Eesti ja NP Soome vahelised võimsusvood 2019. a mais

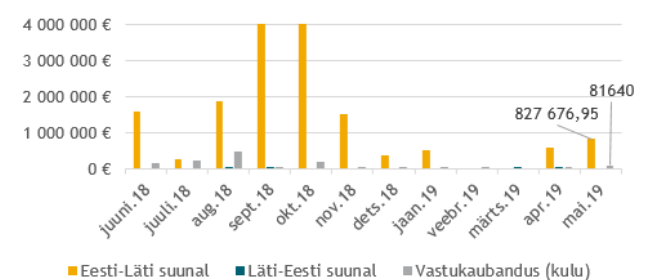

Viimase 12 kuu ülekandevõimsuse jaotamise tulu ja vastu-kaubanduse kulu EstLink kaablite omanikele

Eesti-Läti

NP Eesti ja NP Läti vahelised võimsusvood 2019. a mai

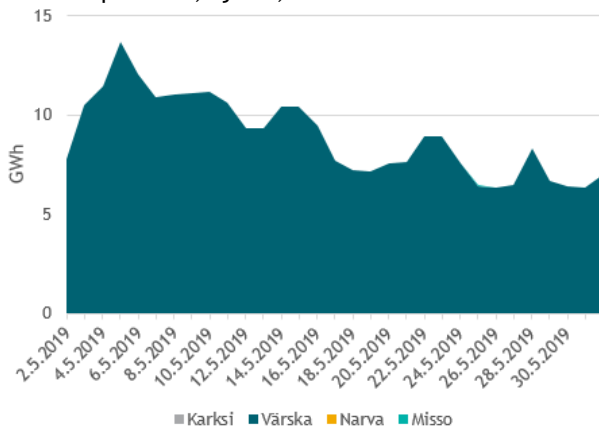

Viimase 12 kuu ülekandevõimsuse tulu ja vastukaubanduse kulu Eesti-Läti piiril

Gaasivood

Mai 2019	Tehniline läbilaskevõime (GWh/päev)		Tipukoormus (GWh/päev)	Kogus (GWh)
	Max rõhul	Tegelik (keskmine)		
Karksi	73,5	0	0	0
Värskas	42,0	11,05	13,67	275,5
Narva	31,5	0	0	0

Mais toimus Eesti gaasivarustus Värskas ja Misso gaasimõõtejaamade (GMJ) kaudu. Kuu lõikes jäi gaasivoog Eesti süsteemi päevas 6,3 ja 13,7 GWh vahele.

Füüsiline gaasivoog Eesti gaasisüsteemi piiripunktides 2019. aasta mais

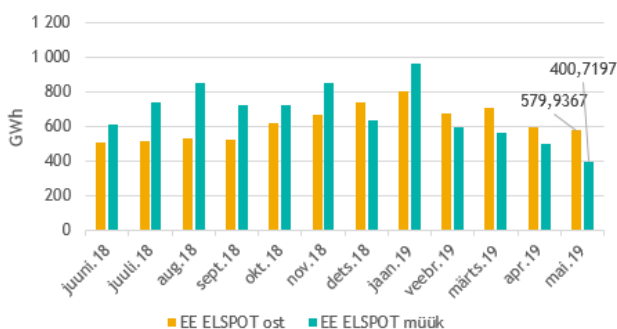
Bilansiplaanide mittekinnitamist ja pro-rata meetodil ülekandevõimsuse jaotamist ei esinenud.

Mais kasutati jaotatud võimsust järgnevalt:

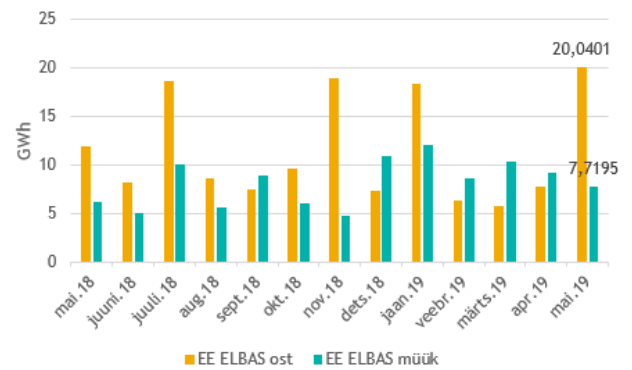
Asjaomane punkt (kWh/d)	Kuine kindel võimsus	Järgmise päeva kindel võimsus	Päevasisene kindel võimsus	Implicit-Järgmise päeva kindel võimsus
Karksi sissevool	0	89 700 000	4 189 000	1 007 000
Värskas sissevool	24 800 000	205 677 000	41 107 500	0
Misso sissevool	0	82 350	5 565	0

Energiakogused

Elektri kaubanduslikud kogused

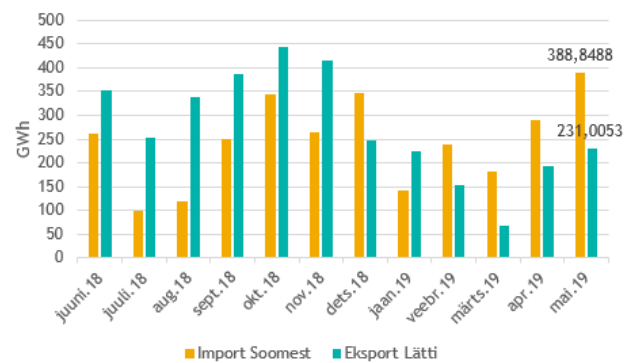

Viimase 12 kuu NP järgmise päeva (ELSPOT) Eesti hinnapiirkonnas ostetud ja müüdnud kogused

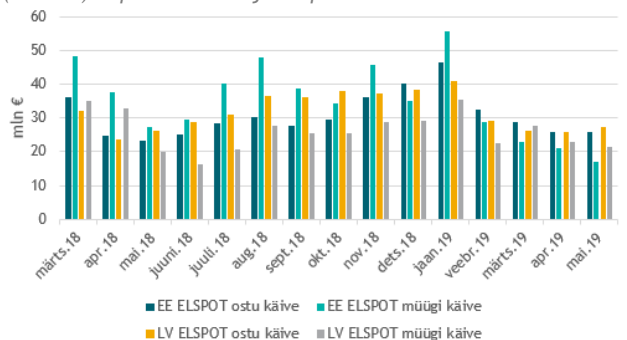

Viimase 12 kuu NP päevasisele turul (ELBAS) kaubeldud kogused

Eesti turuosalisel ostsid aprillis siseriiklikuks tarbimiseks elektrit järgmise päeva (ELSPOT) ja päevasiseselt (ELBAS) turult kokku 94,4% ulatuses ehk 600,0 GWh. Eestis toodetud elektrist müüdi järgmise päeva ja päevasiseselt turul 88,9% ehk 408,4 GWh.

Viimase 12 kuu NP Eesti hinnapiirkonna järgmise päeva turu (ELSPOT) import Soomest ja eksport Lätti

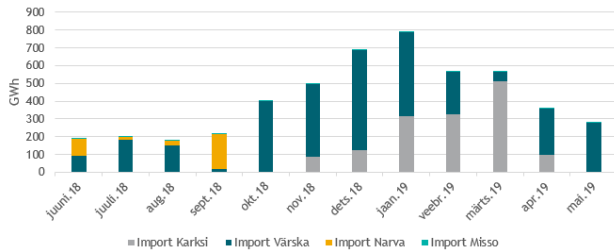

Viimase 12 kuu NP Eesti ja NP Läti hinnapiirkondades ostetud ja müüdnud koguste käive

NP Eesti hinnapiirkonna mai järgmise päeva ostetud koguste käive oli 25,84 mln eurot ja NP Läti piirkonnas 27,34 mln eurot. Müüdnud elektrienergia käive oli Eesti hinnapiirkonnas 17,17 mln eurot ja Läti hinnapiirkonnas 21,39 mln eurot.

Maagaasi import

Mais imporditi maagaasi Eestisse 275,58 GWh. Aprilliga võrreldes on seda 22,7% vähem ning 2018. a maiga võrreldes 25,8% rohkem. Enamik gaasist imporditi Värskas GMJ kaudu.

Viimase 12 kuu jooksul Eestisse imporditud maagaasi kogused

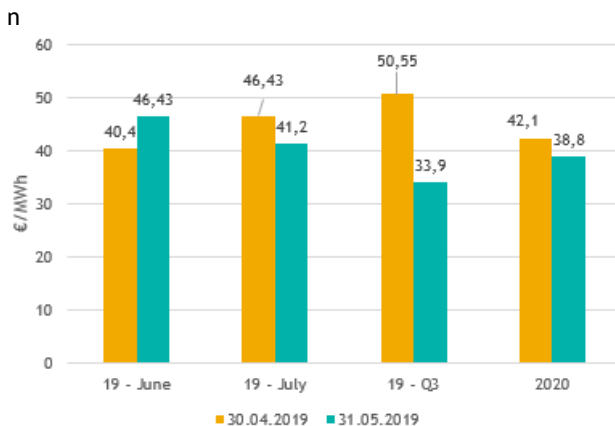
Bilansiplaanide järgi importisid bilansihaldurid mais gaasi Värka ja Misso piiripunktide kaudu.

Maagaasi kütteväärtus

	Mai 2019	Aprill 2019
Wobbe arv (kWh/m³)	13,79	13,80
Alumine kütteväärtus (kWh/m³)	9,398	9,420
Ülemine kütteväärtus (kWh/m³)	10,42	10,45

Elektri tulevikutehingud

Nasdaq OMX Commodities 2019. aasta mai viimase kauplemispäeva (31.05.2019) tulevikutehingute põhjal kujuneb Nord Pool elektribörsi süsteemihinnaks 2019. a juuniks 40,4 €/MWh. EPAD Tallinn lepingute sulgemishind oli 2019. aasta juuni tootel 4,58€/MWh ehk tehingute põhjal kujuneb juuni keskmiseks elektrienergia hinnaks NP Eesti hinnapiirkonnas 46,43 €/MWh (aprilli lõpu tehingute põhjal 40,4 €/MWh).

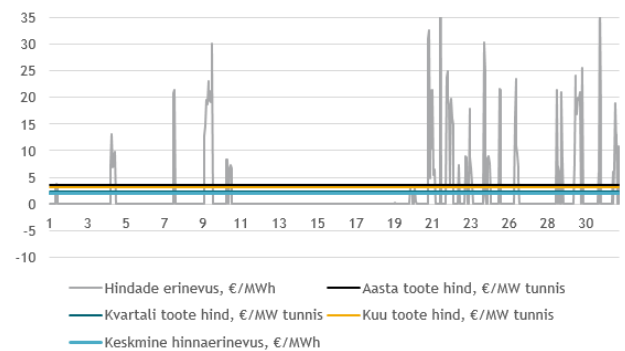
NP EE hinnapiirkonna eeldatav hind Nasdaq OMX tuleviku-tehingute hindade põhjal

EEX Power Derivatives futuurid, €/MWh	2020. a futuuride baas- ja tipukoormuse tunnihind	
	31.05.2019	30.04.2019
Phelix Power Futures (Saksamaa)	46,91 / 56,33	49,33 / 59,35
French Financial Futures (Prantsusmaa)	50,27 / 62,67	52,52 / 65,45

Limiteeritud PTR-ide oksjon Eesti-Läti piiril

Eesti ja Läti süsteemihaldurite Elering ja Augstsprieguma tīkls kokkuleppe kohaselt rakendatakse Eesti ja Läti vahelisel piiril osaliselt elektri ülekandevõimsuste limiteeritud otsest jaotusmehhanismi.

Oksjon	Kuup.	Kogus MW	Hind, €/MW tunnis	Osalejad (edukad/kokku)	Tegelik hinnavahe, €/MWh
Y-2019	23.10.2019	300	3,52	4/20	-
Q2-19	04.05.2019	50	2,21	4/8	-
May 2019	23.04.2019	150	3,11	3/17	1,95

Limiteeritud PTR võrdlus NP Eesti ja Läti hinnapiirkonna hinnaerinevusega 2019. a mais.

Mais oli süsteemihaldurite riskimaandamisinstrumentide tulu 488 252 €

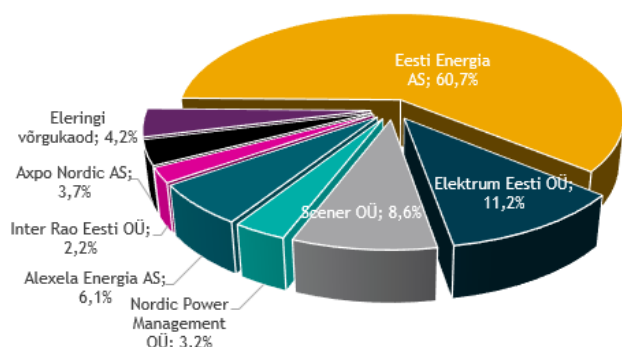
14.05.2019 toimus kolmanda kvartali oksjon, kus 50 MWh võimsus jagunes 5 turuosalise vahel, osalejaid oli kokku 11. Toote hinnaks kujunes 3,11 €/MW.

Alates 2019. aastast korraldatakse võimsuste oksjoneid üle-Euroopalisel platvormil (Singel Allocation Platform (SAP), mida haldab ettevõtte JAO (<http://www.jao.eu>)). Kogu täiendav teave oksjoni tulemuste, tingimuste, kalendri ja registreerimisvormi kohta on kättesaadav JAO veebilehel.

Bilansihaldurite portfellid

Tabelites on bilansihaldurite portfellide osakaalud süsteemi tarbimisest arvatud bilansihalduri bilansipiirkonnas mõõdetud tarbimise kogumahu alusel. Bilansiportfellide turuosad ei ühti bilansihaldurite enda osadega elektri ja gaasi müügil lõpptarbijatele, kuna bilansiportfell sisaldab ka portfelli kuuluvate teiste müüjate elektri- ja gaasikoguseid.

Elekter

Bilansihaldurite portfelliid esialgsete tarbimismahdade alusel mai 2019

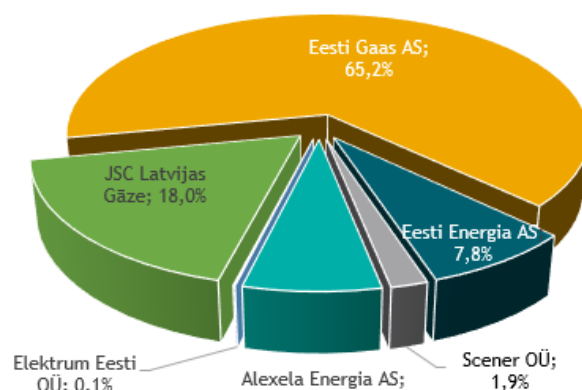
Kõik Eesti bilansihaldurite portfelliides olevad elektri avatud tarnijad ja võrguettevõtjad on toodud Eleringi [veebilehel](#).

Osakaal EES tarbimisest, %	Mai 2019	Aprill 2019	Märts 2019
Eesti Energia AS	60,7	61,3	61,9
Elektrum Eesti OÜ	11,2	11	10,6
Scener OÜ	8,6	8,1	7,6
Alexela Energia AS	6,1	6,5	6,9
Nordic Power Management OÜ	3,2	2,9	3,1
Axpo Nordic AS	3,7	4	4,1
Inter Rao Eesti OÜ	2,2	2,2	2,2
Eleringi võrgukaod	4,2	4	3,5

Bilansihaldurite portfelliide osakaalud vastavalt tootmis-
mahdadele jagunesid järgnevalt:

Osakaal EES tootmisest, %	Mai 2019	Aprill 2019	Märts 2019
Eesti Energia AS	79,5	82,7	84,5
Scener OÜ	12,1	10,5	8,9
Nordic Power Management OÜ	2,9	2,3	2,0
Fortum Eesti AS	3,0	2,3	2,2
Elektrum Eesti OÜ	0,7	0,8	1,1
Alexela Energia AS	1,5	1,3	1,2

Gaas

Bilansihaldurite portfelliid esialgsete tarbimismahdade alusel aprill 2019

Kõik Eesti bilansihaldurite portfelliides olevad gaasi avatud tarnijad ja võrguettevõtjad on toodud Eleringi [veebilehel](#).

Osakaal tarbimisest, %	Mai 2019	Aprill 2019	Märts 2019
Alexela Energia AS	7,8	7	5,9
Baltic Energy Partners OÜ*	0	0	0
Eesti Energia AS	11,5	7,8	8,2
Eesti Gaas AS	67,5	65,2	60
Elektrum Eesti OÜ	0,1	0,1	0
Scener OÜ	1,8	1,9	1,7
Trafigura Trading (Europe) SARL*	0	0	0
Verum Plus AG*	0	0	0
Latvijas Gāze	11,3	18	24,1

*Lõpptarbijatele gaasi ei müü

Allikad: Nord Pool, Elering, European Energy Exchange AG (EEX), Nasdaq OMX, Amber Grid, GET Baltic, Kaasupõrssi, Platts, Euroopa Keskpank, Bloomberg

* Käesolevat raportit ja selle lisasid ei saa käsitleda juriidilise, finantsalase või muu nõuandena ega ettepanekuna osta või müüa maagaasi, elektrienergiat või finantsinstrumente. Elering ei vastuta kulude või kahjude eest, mis raportis ja selle lisades toodud informatsiooni kasutamise seoses võivad tekkida.